

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 6. juna 2022.godine
Br. ref.: RK 2003/22

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 198/21

Podnosilac

Behlul Jashari

Ocena ustavnosti presude Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda, za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju br. AC-I-20-0265-A0001, od 2. jula 2021. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Behlul Jashari (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), sa prebivalištem u Prištini.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost presude [AC-I-20-0265-A0001] od 2. jula 2021. godine Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda, (u daljem tekstu: Žalbeno veće PKVS-a) za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP), koja mu je uručena 7. jula 2021. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude, kojom podnosilac zahteva navodi da su mu povređena prava zagarantovana članovima 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) i članovima 6.1 [Pravo na pravično suđenje] i 13. [Pravo na delotvorni pravni lek] Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 (Podnošenje podnesaka i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

5. Dana 5. novembra 2021. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev pred Ustavnim Sudom Kosova (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 9. novembra 2021. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva, i jednu kopiju zahteva je poslao Vrhovnom Sudu.
7. Dana 22. novembra 2021. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Nexhmi Rexhepi za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednica je imenovala Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Bajrama Ljatifija (predsedavajući), Safet Hoxha i Radomir Laban, članovi.
8. Dana 12. maja 2022. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno preporuku Sudu o prihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

9. Prema spisima predmeta, podnosilac zahteva je bio u radnom odnosu kod Društvenog preduzeća /novinskog lista "Rilindja" u periodu od septembra 1973. godine do marta 2002. godine.
10. Dana 22. februara 2017. godine, Likvidacioni organ Kosovska agencija za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP) donela je odluku o pokretanju likvidacije preduzeća DP novinski list "Rilindja".

11. Podnosilac zahteva je povodom ovog pitanja pokrenuo dva postupka i to; 1) Podnosilac zahteva je 12. i 21. februara 2014. godine, podneo zahtev KAP-a za nadoknadu 11 (jedanaest) neisplaćenih ličnih dohodaka za vremenski period od maja 1998. godine do marta 1999. godine od DP novinski list "Rilindja" i 2) Podnosilac zahteva je 3. aprila 2017. godine, podneo KAP-u zahtev da mu se na ime naknade zbog prevremenog prestanka radnog odnosa, uplati nadoknada od tri neisplaćene plate od DP novinski list "Rilindja". Stoga sud će odvojeno predstaviti pregled činjenica za ova dva postupka.

Postupak za nadoknadu za nadoknadu 11 (jedanaest) neisplaćenih ličnih dohodaka za vremenski period od maja 1998. godine do marta 1999. godine iniciran pred KPA, postupak kojim se Sud bavio u predmetu KI 162 21

12. Dana 12. i 21. februara 2014. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev KAP-a za nadoknadu 11 (jedanaest) neisplaćenih ličnih dohodaka za vremenski period od maja 1998. godine do marta 1999. godine od DP novinski list "Rilindja".
13. Dana 10. maja 2017. godine, KAP-a je, odlukom [PRN-142-0023], odbio žalbu podnosioca zahteva, sa obrazloženjem da je na osnovu Zakona o obligacionim odnosima, ista zastarela. Ovaj postupak je prošao kroz sve faze postupanja pred PKVS-a zaključno sa presudom br. AC-I-20-0114-A0001 Žalbenog veća PKVS od 22. aprila 2021. godine, koje je podržalo odluku KPA.
14. Dana 2. septembra 2021 godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev br. KI162/21. U tom zahtevu, podnosilac je zatražio ocenu ustavnosti presude br. AC-I-20-0114-A0001 Žalbenog veća PKVS u vezi sa 11 zaostalih ličnih dohodaka iz perioda pre privatizacije. Dana 9. marta 2022. godine, veće za razmatranje je jednoglasno predložilo Sudu da proglasi neprihvatljivim, kao očigledno neosnovan.

Postupak po pitanju ostvarivanja prava na tri lična dohotke zbog prevremenog prestanka radnog odnosa kod DP novinski list "Rilindja" iniciran pred KPA

15. Dana 3. aprila 2017. godine, podnosilac je podneo KAP-u zahtev da mu se na ime naknade zbog prevremenog prestanka radnog odnosa, uplati nadoknada od tri neisplaćene plate od DP novinski list "Rilindja".
16. Dana 10. maja 2017. godine, KAP je odlukom PRN 142-0021, odbija zahtev podnosioca zahteva za naknadu. KAP je obrazložila da je odbila zahtev kao nevažeći pozivajući se na član 36.2 Aneksa Zakona br. 04-L-034 o KAP-u i na član 608 Zakona o udruženom radu a koji je primenjive prema članu 1, UNMIK-ove Uredbe br. 1999/24, a koji predviđa da „*će isplata iznosa plate ili bilo koji drugi zahtev radnika koji proizilazi iz radnog odnosa, zastareti u roku od tri godine*“. KAP je takođe istakla da žalilac nije podneo nijedan dokaz da je podneo žalbu ili zahtev nekom sudu ili nadležnom organu pre okončanja perioda zastarevanja.
17. Dana 5. juna 2017. godine, podnosilac zahteva je izjavio žalbu PKVS-u protiv odluke Organa za likvidaciju PRN142-0021. U toj žalbi, podnosilac zahteva

navodi da pošto nije dobio odluke o raskidu radnog odnosa, to dokazuje da podnosiocu nije prekinut radni odnos do stupanja DP-a u likvidaciju. Podnosilac citira član 12.2 UNMIK-ove Uredbe 2001/27 koji određuje prava radnika u slučaju otpuštanja sa posla u širem obimu.

18. Dana 12. marta 2020. godine, Specijalizovano veće PKVS-u je presudom C-VI-17-0045, odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva, obrazlažući da rok za predaju zahteva za neisplaćene plate u konkretnom slučaju istekao je u martu 2005. godine. Tužilac taj zahtev nije predao ranije u nekom sudu ili drugom nadležnom organu, a rok zastarevanja u ovom slučaju je počeo da teče od marta 2002. godine. U skladu sa članom 608 Zakona o udruženom radu, rok zastarevanja takvih zahteva je 3 godine. iako prema članu 137 ZOO-a iz 1978. godine ovaj rok je 3 godine. Pošto podnosilac nije predstavio dokaze da je taj rok prekinut, Specijalizovano veće PKVS-u zahtev se odbija kao neosnovan i u potpunosti podržava odluku KAP.
19. Dana 12. avgusta 2020. godine, podnosilac zahteva je na presudu (C-IV-17-0045) Specijalizovanog veća PKVS izjavio žalbu Žalbenom veću PKVS, kojom je naveo, Specijalizovanog veća PKVS je pogrešno sproveo materijalno pravo, odnosno član 608 Zakona o udruženom radu, jer je taj zakon generalni zakon i isti je stavljen van snage Zakonom o preduzećima. Žalilac ističe da postupak likvidacije reguliše Zakon o KAP-u kao specijalan zakon, koji ima višu pravnu snagu u poređenju sa Zakonom o udruženom radu.
20. Dana 2. jula 2021. godine, Žalbeno veće PKVS je presudom AC-I-20-0265-A0001, odbilo, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i u potpunosti potvrdilo (presudu C-IV-17-0045) Specijalizovanog veća PKVS-a.
21. Žalbeno veće PKVS-a je u obrazloženju ove presude navelo, naglasilo da se moraju oceniti dokazi koje je dostavio podnosilac zahteva, „[...]Tužilac se poziva i na obaveštenje KAP-a od 14. marta 2017. godine, u kojem se kaže: „Nasuprot činjenici što ste vi ranije obavestili Agenciju u vezi sa vašim navodom, ponovo morate podneti zahtev u vezi sa vašim navodom, pošto su sada započete procedure likvidiranja ovog preduzeća“. Žalbeno veće je imao u vidu ovaj navod, ali je našlo da je u vreme kada je poslato ovo obaveštenje, njegov zahtev već bio zastareo pravno, jer nije pružao dokaze da je taj zahtev podnet u roku od tri godine od dana od kojeg se navodi da je stvorena obaveza. Ovaj zahtev je prvi put podnesen 3. aprila 2017. godine pred OL-om KAP-a. Na osnovu zahteva pred OL-om KAP-a, može se doći do zaključka da se prekid radnog odnosa dogodio 2008. godine (iako nema neke odluke), kada je DP prestalo da postoji. Pre 03 aprila 2017. godine nije dokazano nijednim dokazom od strane tužioca da je predao zahtev pred sudom ili drugim nadležnim organom, kako bi se navodilo da je rok zastarevanja prekinut. Žalilac navodi da je prvi stepen PKVSK-a pogrešno je zasnovao presudu na odredbi člana 608 Zakona o udruženom radu, jer je ovaj zakon stavljen van snage Zakonom o preduzećima. Ni ovaj žalbeni navod nije osnovan jer je u presudi na koju se žali rečeno da ovaj rok od 3 godine predviđa i član 137 ZOO-a iz 1978. godine. to znači da je prvi stepen PKVSK-a primenio ZOO, a član 608 pominje u komparativnom aspektu. [...]”.

Navodi podnosioca

22. Podnosilac zahteva navodi da su mu veća PKVS-a povredila prava, zagarantovana članovima 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije] Ustava i članovima 6. [Pravo na pravično suđenje] i 13. [Pravo na delotvorni pravni lek] EKLJP-a.
23. S tim u vezi, podnosilac zahteva, između ostalog, ističe, „Smatramo da je neosnovan pravni stav KAP-a da je žalba žalioca zastarela. Proces likvidacije JP „Rilindja“ novina (u likvidaciji) započet je 22.02.2017. godine. KAP se podneskom br. 16082/2017, od 14.03.2017. godine, obratio OOUR-u, novina „Rilindja“ u sastavu NIGRO-a iz Prištine je tvrdila: „Nasuprot činjenici što ste vi ranije obavestili Agenciju u vezi sa vašim navodom, ponovo morate podneti zahtev u vezi sa vašim navodom, pošto su sada započete procedure likvidiranja ovog preduzeća“. Iz sadržaja ovog podneska proizilazi da je KAP na vreme bio obavešten o našim zahtevima, ali ipak je tražio da još jednom budu ponovljeni u roku likvidiranja. Odgovarajući na dopis, žalilac je podnela zahtev u roku za predaju zahteva.“.
24. Podnosilac zahteva se takođe je naveo, „Na osnovu člana 40.1.6.1 Aneksa Zakona br. 04/L-034 o Kosovskoj agenciji za poverenje, predviđa da su tri neisplaćene plate radnika prioritetan zahtev, i da kao takve imaju visok prioritet, s toga one moraju biti isplaćene svakom radniku.“.
25. Pored toga Podnosilac zahteva se takođe je naveo, „Prema članu 608 ZUR u vezi sa zastarevanjem zahteva za isplatu ličnih prihoda, sprovode se opšta pravila o zastarevanju zahteva. Prema opštim pravilima, član 383 ZOO-a, zastarevanje ne teče tokom vremena dok poverilac nije imao mogućnost, zbog smetnji koje nisu mogle da budu prevaziđene u traženju zaštite prava sudskim putem. Početak procedure likvidacije prekida zastarevanje, jer samo na početku procesa likvidacije, počinje da teče rok za podnošenje zahteva, s toga, nijedan zahtev žalioca nije mogao da zastari do 22.02.2017. godine. I ova činjenica osporeno rešenje čini neodrživim. Takođe smatramo da organ za likvidaciju nije dao neko osnovano obrazloženje kada je zahtev žalioca ocenio kao neosnovan. Nije sporno da je žalilac bio u radnom odnosu u JP od septembra 1973. godine i o prekidu radnog odnosa mu nije izdata nikakva odluka, niti je bio obavešten od strane KAP-a u vezi sa prekidom rada.“.
26. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda da obaveže KAP „da na ime tri bruto neisplaćene plate zbog otpuštanja sa posla, žaliocu Behlulu Jashariju iz Prištine, naselje Taslidža 4, Ulica Fatmir Gjata, bb, Kosovo, isplati iznos od 1.200 evra.“.

Ocena prihvatljivosti zahteva

27. Sud prvo razmatra da li su ispunjeni uslovi prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom.
28. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlaštene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

29. Sud se takođe dalje poziva na uslove prihvatljivosti, kao što su propisani u Zakonu. U tom smislu, Sud se prvo poziva na članove 47. (Individualni zahtevi), 48. (Tačnost podneska) i 49. (Rokovi) Zakona, koji propisuju:

Član 47
[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.

Član 49
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku [...]”.

30. Što se tiče ispunjenja ovih uslova, Sud prvo ističe da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, koja osporava akt javnog organa, odnosno presude [AC-I-20-0265-A0001], Žalbenog veća PKVS-a, od 2. jula 2021. godine, koja mu je uručena 7. jula 2021. godine nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva propisana zakonom. Podnosilac zahteva je takođe naglasio osnovna prava i slobode za koje navodi da su mu povređena, u skladu sa uslovima člana 48. Zakona i podneo je zahtev u skladu sa rokovima propisanim u članu 49. Zakona.
31. Međutim, pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti propisane u pravilu 39 [Kriterijum o prihvatljivosti], odnosno u stavu (1) d i (2) pravila 39 Poslovnika, koje propisuje:

Pravilo 39
[Kriterijum o prihvatljivosti]

“(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

(...)

(d) ako zahtev tačno razjašnjava i, adekvatno iznosi činjenice i navode da su prava ili odredbe ustava povređene.

(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.

32. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četrtoog stepena“; (ii) navodi kategorisani „odsustvom očigledne ili evidentne povrede“; (iii) navodi koji su „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“, kada je ispunjen jedan od sledeća dva pod-uslova: a) kada podnosilac zahteva samo citira jednu ili više odredbi Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući kako su one povređene, osim ako je na osnovu činjenica i okolnosti slučaja to očigledna povreda Ustava i EKLJP-a (vidi, slučaj ESLJP-a: *Trofimchuk protiv Ukrajine* (odluka) br. 4241/03 od 31. maja 2005. godine; vidi takođe slučaj: *Baillard protiv Francuske* (odluka) br. 6032/04 od 25. septembra 2008. godine); i b) kada podnosilac zahteva ne iznese ili odbije da iznese materijalne dokaze u prilog svojim tvrdnjama (ovo se posebno odnosi na odluke sudova ili drugih domaćih organa), osim ako postoje vanredne okolnosti koje su van njegove kontrole i koje ga sprečavaju da to učini (na primer, kada uprava zatvora odbije da dostavi sudu dokumenta iz dosijea dotičnog zatvorenika) ili osim ako sam sud ne odluči drugačije (vidi, slučaj Suda: KI166/20, podnosilac zahteva: *Ministarstvo rada i socijalne zaštite*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. januara 2021. godine, stav 43), i na kraju, (iv) „konfuzni i nejasni“ navodi (vidi, slučajeve ESLJP-a: *Kemmachev protiv Francuske*, zahtev br. 17621/91, kategorija (i), *Mentzen protiv Litvanije*, zahtev br. 71074/01, kategorija (ii) i *Trofimchuk protiv Ukrajine*, zahtev br. 4241/03, kategorija (iii)).

33. Sud podseća da podnosilac zahteva navodi povredu njegovih prava zagarantovanih članovima 31. i 49. Ustava, članovima 6. i 13. EKLJP-a od strane KAP i veća PKVS-a. Stoga će Sud u oceni ovih navoda primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, shodno članu 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna ljudska prava i slobode zagarantovane Ustavom.

i. Što se tiče navoda o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a

34. Sud prvo podseća na sadržaj odredaba člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, koje propisuju:

“1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto

protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda”.

[...]

35. Pored toga, Sud podseća i na sadržaj stava 1, člana 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a, koji propisuje:

“1. Prilikom utvrđivanja ... osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega ... svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom”.

36. Sud primećuje da se suština navoda podnosioca zahteva o povredi prava na pravično suđenje odnosi na zaključke veća PKVS-a da je njegov zahtev za nadoknadu tri lična dohotke zbog prevremenog prestanka radnog odnosa kod DP novinski list “Rilindja” zastareo na osnovu člana 137. ZOO-a i člana 608 ZUR, podnosilac smatra da je u njegovom slučaju KAP i PKVS-a trebalo primeniti član 383 ZOO-a.
37. Sud najpre podseća da navodi koji se odnose na zastarelost prava pokreću pitanja iz člana 31. Ustava, odnosno pravne sigurnosti koja se odnose na rok, odnosno ograničenje prava na traženje zaštite prava na sudu od povreda prouzrokovanih od strane javnih organa, pravnih lica, poslodavaca, i dr.
38. Sud podseća da podnosilac zahteva navodi da je njegov zahtev KAP-a podnet u roku i da rok zastarelosti nije nastupio, kako su to utvrdila KPA kao i veća PKVS-a, čime je povređeno njegovo pravo na pravično suđenje.
39. U smislu ovog navoda, Sud se poziva na presudu (C-VI-17-0045) Specijalizovanog veća PKVS-a, koja ističe da podnosilac zahteva nije pokrenuo postupak za nadoknadom pre 2017 godine niti redovnim sudovima niti bilo kom drugom nadležnom organu, a rok zastarevanja u ovom slučaju je počeo da teče od marta 2002. godine. U skladu sa članom 608 Zakona o udruženom radu, rok zastarevanja takvih zahteva je 3 godine. iako prema članu 137 ZOO-a iz 1978. godine ovaj rok je 3 godine. Pošto podnosilac nije predstavio dokaze da je taj rok prekinut, Specijalizovano veće PKVS-u zahtev se odbija kao neosnovan i u potpunosti podržava odluku KAP.
40. Sud se dalje poziva na relevantne delove osporene presude Žalbenog veća PKVS-a, gde je u vezi sa zastarevanjem isto obrazložilo: *„Žalbeno veće smatra da žalba žalioca nije osnovana. Tužilac se poziva i na obaveštenje KAP-a od 14. marta 2017. godine, u kojem se kaže: „Nasuprot činjenici što ste vi ranije obavestili Agenciju u vezi sa vašim navodom, ponovo morate podneti zahtev u vezi sa vašim navodom, pošto su sada započete procedure likvidiranja ovog preduzeća“. Žalbeno veće je imao u vidu ovaj navod, ali je našlo da je u vreme kada je poslato ovo obaveštenje, njegov zahtev već bio zastareo pravno, jer nije pružao dokaze da je taj zahtev podnet u roku od tri godine od dana od kojeg se navodi da je stvorena obaveza. Ovaj zahtev je prvi put podnesen 3. aprila 2017. godine pred OL-om KAP-a. Na osnovu zahteva pred OL-om KAP-a, može se doći do zaključka da se prekid radnog odnosa dogodio 2008. godine (iako*

nema neke odluke), kada je DP prestalo da postoji. Pre 03 aprila 2017. godine nije dokazano nijednim dokazom od strane tužioca da je predao zahtev pred sudom ili drugim nadležnim organom, kako bi se navodilo da je rok zastarevanja prekinut”.

41. Pored toga, Žalbeno veće je obrazložilo: „Žalilac navodi da je prvi stepen PKVSK-a pogrešno je zasnovao presudu na odredbi člana 608 Zakona o udruženom radu, jer je ovaj zakon stavljen van snage Zakonom o preduzećima. Ni ovaj žalbeni navod nije osnovan jer je u presudi na koju se žali rečeno da ovaj rok od 3 godine predviđa i član 137 ZOO-a iz 1978. godine. to znači da je prvi stepen PKVSK-a primenio ZOO, a član 608 pominje u komparativnom aspektu”.
42. Sud u nastavku podseća na sudsku praksu ESLJP-a i na svoju praksu u kojoj je navedeno da dok redovni sudovi imaju primarni zadatak da reše probleme oko tumačenja primenljivog zakona, uloga Suda je da se uveri ili proveri da efekti ovog tumačenja budu kompatibilni sa Ustavom i EKLJP-om (vidi, predmet ESLJP-a: *Miragall Escolano i drugi protiv Španije*, presuda od 25. maja 2000. godine, stavovi 33-39; i vidi, takođe, najnoviji slučaj Suda: KI68/21, podnosilac zahteva: *Leonard Matoshi*, rešenje od 8. septembra 2021. godine, stav 49 i tu citirani slučajevi). U principu, takav izuzetak je povezan sa slučajevima za koje se ispostavilo da su očigledno proizvoljni, uključujući i one u kojima je sud „primenio zakon na očigledno pogrešan način“ u konkretnom slučaju i koji je mogao rezultirati „proizvoljnim“ ili „očigledno neobrazloženim“ zaključcima za relevantnog podnosioca zahteva.
43. Sud, na osnovu analize obrazloženja i zaključaka KAP i veća PKVS-a, smatra da su oni uzeli u obzir i razmotrili sve navode podnosioca zahteva u vezi sa pitanjem zastarelosti, dajući detaljno razloge u vezi sa primenom pravnog osnova (primenljivog zakona) na kojem su zasnovali svoje zaključke o odbijanju žalbi podnosioca zahteva zbog zastarelosti prava na traženje tri lična dohotke zbog prevremenog prestanka radnog odnosa kod DP novinski list “Rilindja”.
44. Sud, analizirajući gore navedena obrazloženja, utvrđuje da se u konkretnom slučaju ne radi o povredi pravne sigurnosti, kao rezultat „očigledno proizvoljne primene zakona“. Šta više, sagledavajući u celosti postupak sproveden pred većima PKVS-a, u konkretnom slučaju ne radi se ni o „proizvoljnim“ ili „očigledno neobrazloženim“ zaključcima, jer nijedan argument dat u zahtevu ne potvrđuje navode da su odluka KAP i presude veća PKVS-a u suprotnosti sa načelima prava na pravično suđenje zagantovano članom 31. Ustava. Sud je dosledno naglašavao da kada se navode povrede Ustava i EKLJP-a, podnosilac zahteva mora da pruži dobro obrazložene navode i ubedljive argumente (vidi, u tom smislu, slučaj KIO4/21, podnositeljka zahteva: *Nexhmije Makolli*, rešenje o neprihvatljivosti od 11. maja 2021. godine, stavovi 38-39, i tu citirani slučajevi).
45. U tom smislu, Sud podseća da odredbe člana 31. Ustava i člana 6.1 EKLJP-a ne garantuju nikome povoljan ishod u sudskom postupku i iste odredbe ni ne utvrđuju da Sud dovodi u pitanje primenu materijalnog prava od strane redovnih sudova u građanskom sporu, u kome obično jedna od strana dobija, a druga gubi (vidi, između ostalog, slučajeve Suda KI118/17, podnosilac zahteva: *Šani Kervan i drugi*, rešenje o neprihvatljivosti od 17. januara 2018. godine, stav

36; KI49/19, gore citiran, stav 54; i KI99/19, podnositeljka zahteva: *Persa Raičević*, rešenje o neprihvatljivosti od 19. decembra 2019. godine, stav 48, i najnoviji slučaj KI68/21, podnosilac zahteva: *Leonard Matoshi*, rešenje od 8. septembra 2021. godine, stav 51).

46. Sud, takođe, smatra važnim da ponovi svoj opšti stav da „pravičnost“ koju nalaže član 31. Ustava u vezi sa članom 6.1 EKLJP-a nije „supstancijalna“, već „procesna“ pravičnost. U praktičnom smislu, koncept „procesne pravičnosti“ podrazumeva: (i) mogućnost kontradiktornih postupaka; (ii) mogućnost strana da u raznim fazama postupka predоче argumente i dokaze koje smatraju relevantnim za relevantni slučaj; (iii) mogućnost da delotvorno ospore argumente i dokaze koje je predočila suprotna strana, i (iv) pravo da su njihovi argumenti, koji su, objektivno gledano, relevantni za rešenje spora, propisano saslušani i da su ih redovni sudovi valjano razmotrili (vidi, između ostalog, slučaj ESLJP-a: *Barbera, Messeque i Jabardo protiv Španije*, presuda od 6. decembra 1988. godine, stav 68; i najnoviji slučaj Suda: KI68/21, podnosilac zahteva: *Leonard Matoshi*, rešenje od 8. septembra 2021. godine, stav 52 i tu citirani slučajevi).
47. U tom smislu, Sud utvrđuje da su u slučaju podnosioca zahteva ispoštovani svi gore navedeni uslovi od strane KAP i veća PKVS-a, čije je odlučivanje u potpunosti u skladu sa zahtevima člana 31. Ustava i člana 6.1 EKLJP-a. Sud u ovom slučaju primećuje da se podnosilac zahteva jednostavno nije složio sa ishodom postupka i presuđivanjem njegovog slučaja pred KAP i većima PKVS-a u vezi sa pitanjem zastarelosti. Međutim, njegovo nezadovoljstvo samo po sebi ne može pokrenuti argumentovani navod o povredi osnovnih prava i sloboda zagarantovanih Ustavom (vidi, slučaj ESLJP-a: *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, presuda od 26. jula 2005. godine).
48. Na osnovu gore navedenog, Sud utvrđuje da navodi podnosioca zahteva o povredi prava na pravično suđenje spadaju u kategoriju (iii), pod-kategorije (b) „nepotkrepljenih ili neobrazloženih“ navoda, stoga, kao takvi, isti se proglašavaju očigledno neosnovanim na ustavnim osnovama.

ii. Što se tiče navoda o povredi člana 49. Ustava i člana 13. EKLJP-a

49. Na osnovu napred navedenog, Sud primećuje da podnosilac zahteva navodi povredu člana 49. Ustava i člana 13. EKLJP-a. S tim u vezi, podnosilac zahteva nije precizirao na koji je način su ovo prava zagarantovana ovim članovima Ustava EKLJP-a povređeno u njihovom slučaju, već u svom zahtevu samo pominje ove članove.
50. Sud, u tom kontekstu, naglašava da je on, na osnovu člana 48. Zakona i stavova (1) (d) i (2) pravila 39. Poslovnika i svoje sudske prakse, dosledno naglašavao: (i) da su strane dužne da tačno razjasne i adekvatno iznesu činjenice i navode; i takođe (ii) da u dovoljnoj meri dokažu i potkrepe svoje tvrdnje o povredi ustavnih prava ili odredbi (vidi slučajeve Suda KI163/18, podnosilac zahteva: *Kujtim Lleshi*, gore citiran, stav 85, i KI124/20, podnosilac zahteva: *Muhamed Ali Ceysülmedine*, rešenje o neprihvatljivosti od 20. januara 2021. godine, stav 42).

51. Na osnovu napred navedenog, Sud smatra da navodi podnosioca zahteva o povredi člana 49. Ustava i člana 13. EKLJP-a spadaju u treću kategoriju (iii), pod-kategorije (a), „*nepotkrepljenih ili neobrazloženih*”, stoga, kao takvi, ovi navodi podnosioca zahtev se treba proglasiti neprihvatljivim kao očigledno neosnovanim, kao što je propisano u stavu (1) (d) pravila 39 Poslovnika o Radu.

Zaključak

52. Ukratko, Sud, imajući u vidu sva gore navedena izlaganja i zaključke, zaključuje da:
- i. navodi podnosioca zahteva o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a spadaju u kategoriju (iii), pod-kategorije (b) „*nepotkrepljenih ili neobrazloženih*” navoda, stoga, kao takvi, na ustavnim osnovama treba da se proglase očigledno neosnovanim;
 - ii. navodi podnosioca zahteva o povredi člana 49. Ustava i člana 13. EKLJP-a, spadaju u treću kategoriju (iii), pod-kategorije (a) „*nepotkrepljenih ili neobrazloženih*” navoda, stoga, kao takvi, na ustavnim osnovama treba da se proglase očigledno neosnovanim.
53. Shodno tome, zahtev u celini treba da se proglasi neprihvatljivim, kao očigledno neosnovan, na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (1) (d) i (2) pravila 39 Poslovnika o radu.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Republike Kosovo, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava i članovima 20 i 48. Zakona kao i stavu (1) (d) i stavu (2) pravila 39 Poslovnika, dana 12. maja 2022 godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20 (4) Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Nexhmi Rexhepi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani